

DOLENJSKE NOVICE

Izhajajo 1. in 15. vsacega meseca. Cena jim je s poštnino vred za celo leto naprej 2 K, za pol leta 1 K. Naročnina za Nemčijo, Bosno in druge evropske države znaša 2 K 50 h, za Ameriko pa 3 K. — Dopise sprejema urednik, naročnino in oznanila tiskarna J. Krajec nasl. v Novem mestu.

Z današnjo številko prevzamem podpisani uredništvo „Dol. Novic“. — Obljubujem, da se bodem potrudil, da ostanejo „Dol. Novice“ tudi zanaprej zvest domač prijatelj, dober učitelj in zabaven družabnik. Zato se tem pristrčnejše priporočujem vsem častitim sotrudnikom, naročnikom in prijateljem lista za obilno podporo in nadaljno prijazno naklonjenost. — Skrbimo tedaj skupno za razširjenje lista, posebno po Dolenjskem; vsaj je pisan v prvi vrsti za naše domače razmere. Čim več nas bo, toliko lažje bodo izpolnjevale „Dolenjske Novice“ svoje koristno delo. — V družbi je moč! Naj velja to geslo tudi našim naročnikom in sotrudnikom.

Rudolfovo, 1. oktobra 1907.

Urban Horvat,
tiskar in knjigar.

Novi vinski zakon.

S 1. decembrom t. l. stopi v veljavo novi vinski zakon. Zato se nam zdi potrebno, da si ga že zdaj pred trgatvijo nekoliko bližje ogledamo. Novi zakon je namenjen v prvi vrsti proti ponarejanju vina. V tem pogledu bo dobro došel vsem vinogradnikom, pa tudi uživajočemu občinstvu. Stroga določila ima pa tudi glede zboljšanja vin s pomočjo sladkorja, kakor smo že zadnjič v 13. števil. tega lista naglašali. Dosedaj se je smel sladkor poljubno dodajati naj si bo za napravo petijota ali pa za zboljšanje slabega vina. Po novem zakonu je pa dodajanje sladkorja močno omejeno in združeno z nepravilnostmi. Ne le, da se tako vino ne sme prodajati kot „naravno“ ali „pristno“ vino, ampak dotični vinogradnik si mora tudi potrebno dovoljenje za tako oslajanje izposlovati potom županstva.

Novi vinski zakon šteje vsega skupaj 16 paragrafov. Važni in zanimivi so pred vsem oni paragrafi, ki določajo, kako se sme z vinom ravnati in kaj se mu sme dodajati, da ne velja za ponarejeno, in kaj se mu ne sme dodajati. Oglejmo si danes nekoliko bližje najvažnejša določila novega zakona.

Po § 3. se smejo rabiti pri vinu vsa ona sredstva, ki se priporočajo v umnem kletarstvu, ako je treba vino napraviti stanovitno ali pa popraviti vino, ki ima napake, ali je drugače pomanjkljivo. Dovoljena so zaradi tega običajna čistila za čiščenje vina, po tem žveplo, ogljikova kislina, da postane vino bolj rezko, lesno ali kostno olje, če je treba vinu barvo odvzeti, nadalje fini špirit, toda k večjem 1 odstotek ali 1 liter na 100 litrov vina. Nadalje je dovoljeno cepljenje

vina s kakim drugim vinom ali vinskim moštom. Preobilna kislina se mu lahko odvzame s čistim ogljikovo kislino apnom. Obolelemu vinu se lahko nadomesti potrebna kislina z dodajanjem vinske kisline, toda vzeti je je k večjemu 1 gram za 1 liter vina. Če manjka vinu barve, se mu lahko doda s pomočjo črnih tropin ali pa žganega sladkorja (karamela).

Po § 4. se sme dodajati sladkor, toda le proti izrecnemu dovoljenju okrajnega glavarstva, ozir. deželne vlade. Dotično prošnjo je predložiti potom županstva ozir. kmetijske podružnice.

Po § 6. so prepovedani pri ravnanju z vinom sledeči pripomočki in sicer: suho grozdje (rozini, civebi), fige, rožiči in druge take sladke tvarine, pa tudi njih kuha ali izvleček, potem umetna sladila kakor n. pr. saharin, dulcin itd. Prepovedan je nadalje glicerin, škrobov sladkor, premalo čist špirit, sol, potem sadni mošt in sadno vino sploh, potem vse take snovi, ki pripomorejo, da je vino bolj polnega okusa kakor n. pr. gumi in podobne tvarine, nadalje dišeče snovi, esence, umetne snovi za napravo mošta, razna barvila in kisline.

Po § 7. se ne sme vino, ki je zboljšano s sladkorjem, prodajati kot „naravno“ vino.

Po § 8. je pa prepovedano prodajati vsa ponarejena vina, kamor spadajo tropinsko vino (petijot), potem krščeno vino, kateremu se je voda dodala, drožno vino, napravljeno iz vinskih drožij in vode s pomočjo drugih primesi ali ne, in vinske mešanice, ki se dobe s primešanjem sadnega mošta in drugih vinu podobnih tekočin.

Vsa druga določila se tičejo naprave sladkega ali desertnega vina, potem petijota za domačo rabo, dodajanja sladkorja za zboljšanje vina in pa nadzorstva kleti. Ko bodo izišle izvršitvene naredbe k temu zakonu, hočemo o celi stvari kaj več izpregovoriti. —r—

Grubati treba v jeseni.

Na zeleno cepljene ameriške trte gruba se pri nas na Dolenjskem navadno šele na spomlad. To ni pač nikakor prav, kajti, kako lahko se primeri, da cepljeni del trte po zimi pozebe. Ako popolnoma pozebe, je trta za grubanje na spomlad seveda čisto nič vredna, in treba jo je pri tleh odrezati. Ako pa le deloma pozebe, tako da se dvomi, bo li zagnala ali ne, pa tudi ne kaže jo grubati. In v tem slučaju se pusti cepljene trte k kolu povezane, kviško stati celo poletje, češ, tiste, katere bodo ozelenele, pogrupal bom na jesen prihodnjega leta. Take, eno celo leto kviško povezane, na zeleno cepljene trte, se pa nikakor dobro ukorenijo.

čiti nočejo. Posledica temu je seveda dalje pa še ta, da one tudi nič kaj čvrsto rasti ter roditi nočejo. Zato naj bi se po Dolenjskem, pač vse, v enem letu na zeleno cepljene trte, tudi v tistem letu še zagrubale, in to na jesen koj po trgatvi. V jeseni že grubati cepljene trte kaže tudi zato, ker je takrat za to delo veliko več časa, kakor pa na spomlad, ko pride tudi vse poljedelsko delo na vrsto. Spomladi je tudi veliko večja težava, dobiti potrebnih delavcev, kakor pa v jeseni. No, poglavita korist jesenskega grubanja pa je in ostane pač ta, da v jeseni zagrubane trte nikakor pozebsti ne morejo, ker jih sneg pred tem varuje. Edina ovira pri jesenskem grubanju je pač ta, da je pri navadno slabih in strmih vinogradskih potih jako težavno v jeseni že potrebni gnoj ali kompost v vinograd pripraviti. V zimskem času po snegu gre to seveda neprimeroma lažje izpod rok. Sicer bi se pa dalo tudi temu priti v okom, namreč na ta način, da bi se za grubanje umetna gnojila uporabljalo. Celi voz gnoja ali komposta nadomesti ena sama vreča umetnega gnojila, katero je seveda neprimerno lažje v vinograd pripraviti, kakor pa voz gnoja ali komposta. Ako pa že res nikakor mogoče ni, na zeleno cepljene trte v jeseni zagrubati, stori naj se pa z njimi prav gotovo vsaj to-le: Pred nastopom zime položi naj se jih na tla, tam naj se jih s koljem obteži, da se ne morejo od tal dvigniti, cepljeni del zasuje naj se pa par prstov na visoko z zemljo. Tako čez zimo na tla položene trte ne pozebejo nikoli, in delo, katero to pokladanje povzročuje, je pač malenkostno. Kar še našim vinogradnikom glede grubanja na zeleno cepljenih trt nikakor neomenjeno pustiti ne moremo, je to, da jim rečemo: pazite, da ne pride pri grubanju čisto nič evropejskega lesa pod zemljo. Evropejski les se namreč pod zemljo kaj rad in močno ukorenichi. Na evropejskih koreninah naseli se pa trtna uš, katera se tam pomnožuje, in korenine vsled tega pogrijejo. Glede grubanja na zeleno cepljenih ameriških trt omeniti moramo končno pa še to-le: Kaj pogostokrat se vidi, da puste naši vinogradniki grubanim trtam po 4, da še celo po 5, 6 očes. To ni nikakor pravilno, kajti tako postopanje ima dvojno slabo posledico. Prva je ta, da se trte prezgodaj k kaj obilni rodovitnosti sili, druga pa ta, da ostanejo take trte slabotnih stebel, tako, da se same pokoncu vzdržati ne morejo. — Vsaki zagrubani trti pusti naj se k večjemu po 3 očesa, pa samo 2 tudi zadostujeti.

Politični pregled.

Kakor morska kača se vleče vprašanje, bode li pogodba med Avstrijo in Ogrsko sklenjena ali ne? Naši ljubi Mažarji bi radi imeli ves naš denar, pa vse pravice — mi nobene. Ker smo se pa naveličali dalje sosedom tlako delati — se čuje zadnji čas določneje, da se vsaj sedaj še ta kaša ne skuha.

V istrskem deželnem zboru so Lahi predlagali tako premembo volilnega reda, ki bi Lahom za vselej zagotovila večino. Ker pa dve tretjini Slovencev in Hrvatov ne marata sami sebi djati vrvi okoli vrata — bo pač ta poskus splaval v morje.

V Rusiji se vrše volitve za tretjo dumo (državni zbor). Bog daj, da bi bila bolj srečna kakor prvi dve,

ker sedaj so razmere v tem velikem cesarstvu grozno žalostne: umori, požigi, ropi se godé neprenehoma. — Vnanji ruski minister Izvolski je prišel na Dunaj v zadevi rusko-angleške pogodbe, ki se je ravnokar sklenila. Najbolj pisano to pogodbo gledajo Nemci, ker utegne močno škodovati njihovim nameram. — Govori se, da so se zarotili nekateri mladi ljudje zoper carjevo življenje. Vojaki pa so obkolili vrt, kjer so se zbrali zarotniki ter jih 12 vjeli, ki so bili preoblečeni kot kozaki.

Francozi se še niso naveličali preganjati katoliške redove. Zadnji čas so izgnali siloma iz samostana v Bloá uršulinke, v Rubé pa karmeličanke. Te ženske so bile med zidovi pač nevarne „mogočni“ Franciji! — V Maroku pa se kaže, da bodo kmalu dosegli pomirjenje tamošnjih mohamedancev. General Drude je dosegel lepe vspehe in sedaj se poganja s posameznimi rodovi.

Severna Amerika zgradi nekaj velikanskih vojnih ladij. Baje bodo presegale največje angleške ladije. Vzroka ima dosti zato, ker se prijaznost med njo in ošabnimi Japonci vedno bolj krha.

LISTEK.

J a m i o l.

(Angel.)

V mestecu Lupiskorali bile so po pogrebu Kalistove večernice in po večernicah je ostalo nekoliko žensk v cerkvi, da bi odpéle še konec pesmi. Bilo je ob štirih popoldne, in ker je v tem času po zimi že mračno, torej je bilo tudi v cerkvi temno. Zlasti veliki oltar je bil že popolnoma v mraku. Dve sveči ste goreli pred tabernakelnjom, toda migljajoča plamenčka sta le nekoliko osvetljevala pozlačena vratca in noge višje zgoraj obešenega Kristusa, pribite z ogromnim žebljem. Glava tega žeblja je izgledala kakor velika pika, bliščeča se v oltarju. Z drugih sveč, stoprav ugašenih, valil se je dim, napolnujoč prostor v presvetišču s čisto vonjavo voska.

Berač in mali fanté sta se motala pred stopnjicami oltarja. Eden je pogrinal, drugi vlačil raz stopnjic preprogo. Časih, ko so babe prenehale popevati, slišati je bilo jezno šepetanje berača, hudovajočega se na fanta, ali čvrčljanje v s snegom zasutih oknih se stiskajočih vrabcev, katerim je bilo na dvoru mrzlo in gladno.

Babe so sedele v klopih poleg vhodnih vrat. Bilo bi tam še temnejše, ako bi ne bile imele nekoliko lojenih sveč, s pomočjo katerih so si one, ki so imele knjižice, olajševale čitanje. Ena teh lojenih sveč osvetljevala je dosti borno k drugi klopi pritrjeno zastavo, predstavljajočo sliko grešnikov v sredi plamenov in sredi satanov. Na drugih zastayah se slike niso zamogle razločiti.

Žene niso pele, marveč rajše brundale z zaspanimi in vtrujenimi glasovi pesem, v kateri so se neprestano ponavljale besede:

„In kadar bo zadnja ura odbila
Izprosi nam, izprosi od Tvojega sina ...“

Ta božji hram pogreznen v mrak; zastave, štrleče navzgor pri klopih, stare ženske, zarumenelih lic, — v mraku migotajoče luči, — vse to je bilo nad vse turobno in skoro naravnost — strašno. Žalostne besede pesmi o smrti pridodajale so k temu še večjo grozo.

Polagoma se je tudi jenjalo popevati; ena teh žensk v klopi je vstala ter jela moliti z drhtečim glasom: „Češčena si Marija, milosti polna,“ in druge so pridodajale: „Gospod je s Teboj“ itd., toda ker je bil to dan po pogrebu Kalistove, skončevala se je vsaka „Češčena Marija“ z besedami: „Bog ji daj večni mir in pokoj in večna luč naj ji sveti.“

Hčerka Kalistove, Marica, sedela je v klopi poleg stare ženske. Na sveži grob njene mamice padal je sedaj sneg, mehak in tih. Deklina ni imela več ko deset let, torej se je

zdelo, da še ne razume svoje zgube, niti žalosti, ki bi jo lahko prevzemala. Njeno ličice z velikimi, modrimi očmi kazalo je otročjo mirnost in izgledalo skoro malomarno za vsakoršne nezgode. Le nekaj radovednosti je bilo videti na njem, ničesar družega. Odprla je usta in gledala važno na zastavo, na kateri je bilo naslikano peklo z grešniki, potem je gledala v kóte po cerkvi in še pozneje na okna, na katerih so čvrčljali vrabci.

Oči so ji postale brezmiselne. Med tem pa so jele žene brundati zaspano vže desetkrat:

„In kadar bo zadnja ura odbila...“

Deklina je motala povesima svojih jasnih vlas, spletene na tilniku v dve kitic, nič večji od mišjih repov; očitno ji je bilo dolgčas. Naposled je obrnil berač nase njeno pozornost.

Berač, prišedši na sredo cerkve, jel je vleči za vozlati motvoz, viseč nizdol od oboka. Zvonil je za dušo Kalistove, toda delal je to popolnoma mehanično, ko je pri tem mislil očitno na nekaj družega.

To zvonjenje je bilo tudi znak, da so večernice skončane. Babe, ponovivši ostalokrat prošnjo za srečno smrt, šle so iz cerkve. Ena od njih peljala je za roko Marico.

„Kulikova!“ povprašala je druga, — „kaj boste storili z dekletom?“

„Kaj mi je storiti? Pojdem v Leščince in Vojtek Margula, katerega so poslali na pošto, ta jo odpelje.“

„A kaj bode delala v Leščincih?“

„Kaj bode neki! To, kar tu. Odkoder je, tjekaj naj gre. Četudi je tamkaj dvor, bodo ipak siroto sprejeli in dovolijo ji v naslonjaču prespati.“

Tako razgovarjaje šle so čez trg v krčmo. Čedalje bolj se je temnilo. Bil je tih, zimski čas, nebo prevlečeno z oblaki in ozračje prenapolnjeno z vlago in mokrim snegom. Raz streh je kapljala voda, na trgu pak je ležalo blato iz snega in slame. Mestice z revnimi bajticami zdelo se je ravno tako turobno kakor cerkev. Skozi nekatera okna bliščala je še luč, šunder se je polegal, samo v krčmi je brenkala kitara kitarista.

Igrala je na vabilo, kajti v njej še ni bilo nikogar. Babe so vnišle, napile se žganjice, pri čemur je Kulikova dala tudi Marici pol kupice, govoreč:

„Napij se, ker si sirota. Ne boš si okušala dobrot.“

Beseda: sirota, spomnila je babe na smrt Kalistove. Kapuščinska je dejala:

„Za vas Kulikova, napijte se! O moje drage! Kakor bi jo bila treslika stresla, tak brzo je preminila. Predno jo je prišel duhovnik izpovedati, bila je že mrzla.“

In Kulikova na to:

„Rekla sem že davno, da ona tanko prede. Minulo nedeljo je prišla in jaz sem ji rekla: „Ej Kalistova, Kalistova! dajte rajši Marico na dvor. Ali ona pravi: „Eno hčer imam in je ne dam!“ Toda prevzela jo je omotica, začela je kašljati in potem je šla v pisarno k županu, da bi dobila papirje gledé nasledništva. Plačala je četiri goldinarje in šest grošev. Toda rekla je: „kar izdam za otroka, mi ni žal. Moje je!“ A oči je imela izbuljene in po smrti so se ji še bolj izbulile. Ko so ji je hoteli zatisniti, niso zamogli. Govorili so, da je še po smrti na otroka gledala.“

„Izpijva ga na to žalost pol četrтинke!“

Kitara je neprestano brenkala. Babe so se jele nekoliko oživljati. Kulikova je ponavljala z žalostnim glasom: „revica! revica!“ in Kapuščinski je prišla v misel smrt nje-nega moža.

„Ko je umiral“ — je dejala — „je tako vzdihal, tako vzdihal, tako vzdahnil!“ in zatezaje čedalje bolj glas spremenila ga je nehoté v napev in po napevu v takt kitare in naposled poprijela se je za bok, ter popolnoma po brenkanju igralca jela peti:

Vzdihal, vzdihal, vzdihal,
A tega, oj, tud' dné vzdahnil!

Naglo pak se je žalostno razjokala, dala kitaristu šest grošev in napila se še žganjice. Tudi Kulikovo je prevzelo sočutje, a obrnila jo je k Marici.

„Spominjaj se, revica“ — je rekla — „kaj ti je govoril duhovnik, ko so ti mater z snegom zasipavali, da jamiol (angel) je nad teboj.“

Tu je naglo prenehala, pogledala naokrog kakor začudena, in potem dodala z nenavadno eneržijo:

„Ako govorim, da angel, pa je to angel!...“

Nihče ni ugovarjal. Marica pomežikajoč s svojimi bednimi, glupimi očmi, pogledovala je važno v baburo. Kulikova je govorila dalje:

„Ti si sirota; on te bo varoval zlega! Nad sirotami je angel. On je dober. Na, tu imaš deset grošev, Ko bi se tudi peš v Leščince podala, prideš tjekaj, ker on te bode spremil.“

Kapuščinska je začela peti:

V senci svojih kril te on ohrani večno,
Pod njegovimi peruti, si spočiješ varno.“

„No, tiho!“ zaklicala je Kulikova. In potem je rekla znovič k deklini:

„Ti bednica, veš, kedo je nad teboj?“

„Jamiol,“ odgovorila je s tankim glasom deklina.

„O ti sirota, ki jagodica, ti črviček božji! Angel s krili,“ govorila je s popolnim občutjem Kulikova, in pograbitvi dekletce, jela jo pritiskati na svoja poštena, če tudi pijančljiva prsa.

Sedaj se je dekletce razjokalo. Morebiti se je v njeni temnej glavici in v srcu, katero še ni znalo nič razločevati, zbudilo nekakošno razločevanje v tem trenutku.

Krčmar je spal že izborno za točilno omaro; na konopcih lojenih sveč narastli so grebeni: kitarista je prenehal igrati, ker ga je bavilo to, kar je videl.

Nastala je tišina, katero je naglo pretrgalo topotanje konjskih nog v blatu pred vratmi in nekaki glas, ki je zaklical na konje:

„Prrrr!“

(Konec sledi.)

Piše se nam:

Iz Novega mesta. Zadnji dopis v „Dol. Novicah“ je zdramil več tukajšnjih zavednih obrtnikov gledé mlačnosti v društvu „Rokodelskih pomočnikov“ kateri so svoj čas marsikaj zanj žrtvovali in bili potem tudi deležni koristnega delovanja istega. Razven teh, dokaj mlajših obrtnikov, ki žive v naši sredi, zapopadajoč velevažni pomen tega društva za bodoči obrtni naraščaj in z ozirom na prepotrebno organizacijo obrtnega stanu želé sodelovati, da društvo doseže zopet svoj ljudomili obče koristni namen, posvečen ljudski izobrazbi, pred vsem pa rokodelskemu stanu v obče.

Razni obrtniki so se sešli parkrat k posvetovanju in se konečno zedinili v tem, da se priredi v kratkem prosto-zabavni večer za tukajšnje obrtnike, njih družine in člane obrtne družbe, t. j. pomočnike, kateri dosedaj še niso člani društva. Pri tem sestanku se sklene iz proste volje, kaj je ukreniti, da se povzdigne prevažno društvo za povzdigo obrtnega stanu. Upati pa je, da se tega večera, kateri se naznani s posebnim povabilom, vdeleži slednji obrtnik, da s tem pokaže, da ljubi in spoštuje svoj stan.

Na veselo svidenje polnoštevilno k zabavnemu društvenemu večeru v Rokodelskem domu vseh zavednih članov obrtno-rokodelskega stanu in njih prijateljev!

Obrtnik.

Iz Kostanjevice. — Dolgo, dolgo že ni bilo dopisa od nas. Naj vam danes nekaj besedi načekam. Letino imamo sploh dobro, le otave, kakor letos sploh, je malo, jabolk in češpelj tu pa tam precej, po nekaterih krajih pa ni vspelo. Grozdje pa nam je obrodilo tako obilo, da že več let ni bilo tolikega in tacega pridelka. Vreme smo imeli res krasno, zato bo pa tudi letošnji mošt imel sladkobo in moč, da bo veselje. Dolgo vrsto let niso hiteli posestniki na trgateg s takim veseljem, kakor letos. Trgateg se večinoma pričinja — po mojih mislih — malo prezgodaj, ker bi v teh krasnih dneh grozd lahko še nekaj pridobil. Dolenjci, kjer ni bilo toče, bodo letos dobili za kapljico lepe novce, ker smo prepričani, da tudi cena pri dobri kvaliteti ne bo majhna. Neka posestnica je že prodala mošt kar iz kadi po 20 kr. liter. Vse bi bilo dobro, pravijo ljudje, ko bi nam le Amerika ne jemala delavnih moči. Pred nekaterimi leti, tako mi je dejal posestnik, sem plačal delavca po 35 kr. na dan brez pijače, sedaj mu moram dati 2 kroni, pa še sod mora stati za njim. — Pred mesecem smo imeli Kostanjevičani občinske volitve, pri katerih so zmagali liberalci tako, da je dejal c. kr. komisar, da tacih volitev še ni videl. Liberalcem nasprotna stranka je prepričana, da bodo volitve ovržene. Pri priliki vam še kaj sporočim.

Domače vesti.

(Osebne vesti.) Pravni praktikant gospod Ignacij Malnerič je vstopil kot odvetniški kandidat in koncipient v odvetniško pisarno g. dr. Vladimira Žitka, odvetnika v Novem mestu; odvetniška zbornica ga je vpisala v imenik odvetniških kandidatov. — Za gozdnega komisarja I. razreda je imenovan gozdni komisar II. razreda g. Karol Tavčar v Novem Mestu. — Gospod Rudolf Rotter, davčni pristav v Rudolfovem, je postal davčni oficijal.

(Ljudsko-šolska imenovanja.) Začasni učitelj v Loškem Potoku je postal g. Frančišek Riegler. Začasna učiteljica na Raki je postala gospica Emilija Vovk.

(Novomeška gimnazija.) Namesto g. prof. Jeraja, ki je bil imenovan na c. kr. II. drž. gimn. v Ljubljano, je vstopil v profesorski zbor z novim šolskim letom g. prof. Bogumil Remec. — V prvi gimn. razred je bilo sprejetih 49 novih dijakov, ponavlja pa ta razred petero, torej skupaj 54 dijakov; v drugi razred 35, v tretji razred 35, v četrti razred 25, v peti razred 18, v šesti razred 12, v sedmi razred 25, v osmi razred 24. Skupaj 228.

(Deška šola v Novem mestu) V šolskem letu 1907/08 obiskuje deško ljudsko šolo 241 učencev, in sicer 123 domačih, 54 iz Šmihela in 64 iz drugih krajev. V prvem razredu 41, v drugem 40, v tretjem 80, v četrtem 80. Ker je v tretjem in četrtem razredu preveliko učencev, razdeliti sta se morala ista v dva oddelka. Podučevali se bodo III. in IV. razred z vzporednicama v starih šolskih prostorih, I. in II. razred pa v najetih prostorih v hiši g. c. kr. ravnatelja Fajdige.

(Iz Soteske) smo prejeli daljši spis v slovo preč. g. župniku Janezu Plevaneč, povodom njegovega umirovljenja. Ker bi pa znali s tem rahločutnost preč. gospoda žaliti, naj zadostuje samo izjava, da je dopis poln najlepše hvale, zahvale, ljubezni, hvaležnosti in srčne udanosti faranov do svojega preljubljenega dušnega pastirja. — Pri tej priliki izrekamo tudi mi odkritosrčno željo, naj bi preblagi gospod župnik vžival prav mnogo časa v vsestranski zadovoljnosti svoj zasluženi vpokoj!

(Prememba posesti.) Hšo pokojne gospe Hedvige Schulz pri Božjem grobu kupil je preč. g. Vincenc Polaj, župnik v pokoju, ter se namerava tam nastaniti.

(Dražba hiše) pokojne Hedvige Schulz na Glavnem trgu v Novem mestu se bo ponovno vršila v sredo dne 2. oktobra; podrobneje se nahaja mej naznanili v današnjem listu.

(Muhvičev vinograd) na Trški gori pri Novem mestu sta kupila 25. m. m. posestnika Kos iz Ločne in Selak iz Sevna za 14.070 K.

(Narodna Čitalnica novomeška) priredi v soboto, dne 5. t. m. ob 8. uri zvečer v svojih društvenih prostorih izvanredni občni zbor s sledečim vsporedom: 1.) Popolnitev novih društvenih pravil v smislu zahteve c. kr. deželne vlade. 2.) Spremembe sedanje čitalnične knjižnice v javno.

(Tridesetletnico tiskarstva) bode obhajal 3. oktobra tega leta tiskar in stavec g. Maks Petrič pri tvrčki J. Krajec nasl. v Rudolfovem. — Leta 1877. vstopil je pri tvrčki J. Krajec ter ostal tu do oktobra 1881. leta. Od istega časa služboval je v Ljubljani v Miličevi tiskarni in v Celju. Na to je oblekel vojaško suknjo ter služil cesarju dobra tri leta in to večidel po trdnjavah okolu Trebinja v Hercegovini. Ni imel lepih dni pri vojaki, toda v posnemo današnjim vojakom bodi povedano, da g. Petriču niso pošiljali stariši denarja in vendar si je prihranil tam nekaj novcev. Iz Hercegovine se je vrnil šele decembra 1885. leta ter vstopil takoj zopet pri tvrčki J. Krajec ter ostal tudi pri naši tvrčki do današnjega dne. Pri eni in isti hiši deluje tedaj 26 let. — Ob priliki svoje 25 letnice podarilo je društvo tiskarjev na Kranjskem g. Petriču krasno uro v znak priznanja delovanja njegovega kot upravitelj in zaupni mož društvene podružnice v Novem mestu. Podpredsednikom tukajšnje okr. boln. blagajne je bil voljen že tretjič. — V hvalo mu naj rečemo le toliko, da je g. Petrič vseskozi vesten mož in neumorno delaven ter je pri vsem svojem trudu čil in zdrav kakor 25 letni mladenci. — Dal mu Bog dočakati 50 letnico!

(Blagoslovljenje in otvoritev šolskega poslopja v Prečni.) V nedeljo, 22. m. m. popoldne blagoslovil je v navzočnosti novomeškega okrajnega glavarja in drugih

funkcionarjev prošt g. dr. S. Elbert iz Novega mesta novo šolsko poslopje v Prečni; v ponedeljek, dne 16. m. m. zjutraj pa se je pričelo šolsko leto 1907/08 z rednim poukom.

(V nedeljo 22. sept.) so se zbrali v hiši „kat. družbe rokodelskih pomočnikov“ nekateri mojstri in pomočniki z namenom posvetovati se, kako bi se bolj poživilo imenovano društvo. Med drugim se je sklenilo tudi, da se v nedeljo 6. oktobra zopet snidejo podporni člani in mojstri, prijatelji društva s svojimi družinami na zabavni večer. Upamo, da se povabljeni brezizjemno udeležé ter tako zopet omogočijo nekdanje prijetne nedeljske večere.

(Veselica novomeških akademikov) se je obnesla dne 21. m. m. v novomeški čitalnici izvenredno dobro. Najpohvalnejše je omeniti ravno tako dobro izvežbani salonski orkester, kakor tudi izvrstno izpeljano veseloigro v treh dejanjih „Težke ribe“. Občinstvo je bilo povsem jako zadovoljno. Tudi prosta zabava je dospela na vrhunec vživanja in veselja. Čistega dobička je okrog 120 kron.

(Proti postavi nedeljskega počitka,) da se imajo namreč trgovine v Novem mestu ob nedeljah odpirati šele ob 8. uri zjutraj ter zapirati ob 1. uri popoldne, vložili so vsi novomeški trgovci na slavno mestno županstvo v Novem mestu sledečo protestno prošnjo: „Slavno mestno županstvo v Novem mestu! Podpisani trgovci prosimo za preosnovo nedeljskega počitka in sicer od 7. do 12. ure dopoldan, kakor je isto odrejeno v mestu Kočevji, in to iz sledečih razlogov: Novo mesto, malo mestece s približno 2000 duš, ter brez vsake industrije in imenovanja vrednega prometa, je navezano na trgovino v obliki navadne vasi. Glavna cerkvena opravila ob nedeljah vrše se ob 6, oziroma pol 6. uri ter končajo ob 7. uri. Ljudstvo iz okolice, katero pride k navedenim glavnim cerkvenim opravilom, nabavi in nakupi po maši, to je po 7. uri v trgovinah potrebščine ter hiti po opravih domov. Z ozirom na to, da ima sosednja vas Kandija, onostran Krke, katera je s trgovinami in obrti dobro preskrbljena, po obstoječem nedeljskem počitku pravico, trgovine ob 7. uri zjutraj odpirati, hiti ljudstvo iz mesta po glavni maši ob 7. uri v vas Kandijo ter si tam nabavi in nakupi potrebščin, dočim morajo trgovci to stran Krke v mestu z mestnimi davki in stroški, z odpiranjem do 8. ure čakati. Razvidno je torej, da se nam trgovcem v Novem mestu z obstoječim neugodnim nedeljskim počitkom godi jako občutna krivica, ter prosimo nujno za preosnovo v smislu prošnje.“

(„Novomeški Sokol“) napravil je v nedeljo 29. sept. izlet v Brusnice.

(Semenj na Veseli gori) pri Št. Rupertu bode letos 26. oktobra — ker 27. oktobra je nedelja. Naj vzamejo to kupci in prodajalci na znanje in naj pridejo v soboto na Veselo goro, ker v nedeljo ne bode semnja.

(Kandija pri Rudolfovem.) Kakor smo ravnokar obveščeni, dobi Kandija lastni poštni in brzojavni urad; tako je vsaj v principu dosedaj dovoljeno. — Hranilnica in posojilnica v Kandiji pa je kupila dosednji konjski hlev, last gospoda Windischerja, ob stari cesti v Metliko in tik novega hranilničnega doma, za znesek 10.000 kron, na katerem prostoru baje namerava v doglednem času postaviti lepo poslopje.

(Poštne agenture.) Glasom obvestila c. kr. ministrstva za trgovino se bodo ustanovile v manjših krajih oziroma mestih brez poštne uradov poštne agenture, kojih bode naloga posredovati tam poštni promet, s čim se dotičnim občanom prihrani trud oddajati in prejemati poštne pošiljatve na oddaljenih poštah uradih. Take poštne agenture bodo uradovale samo dve uri na dan. Manipulacijska dela, račun in pisarniška opravila teh agentur so popolnoma enostavna in tako omejena, da jih zamorejo opravljati tudi osebe brez posebne predizobrazbe. Ker dela pri teh agenturah ne bodo zahtevala mnogo časa in se lahko opravijo poleg drugih poslov, bode tem plača le primerna. Ta bo znašala po višku prometa 180, 240, 300 in 360 K provizije na leto. V slučajih, da bodo oskrbovale agenture tudi transportni promet, bodo dotični agenti iz transportnega pavšala primerno odškodovani. Razpisi takih služb bodo prihodnji objavljani v uradnih listih. To naj se v občini na običajni način razglasi in posebno naj se na to institucijo opozore penzionisti in invalidi.

(Razglas.) Na podlagi zadevnih sklepov občinskih odborov in po zaslišanju c. kr. vinarskega nadzorništvu v Rudolfovem, se daje s tem vsem posestnikom vinogradov v vednost, da se v vinogradih v spodaj označenih občinah političnega okraja Črnomelj s trgovijo pred določenim dnevom, izvzemši navedene izjeme pričeti ne sme, ter da se bode zoper vse one, kateri se te prepovedi ne bodo držali, strogo kazensko postopalo po cesarski naredbi z dne 20. aprila 1954. l. drž. zak. štev. 96 z globo od 2 do 200 kron ali z zaporom od 6 ur do 14 dni in tem ostreje bodo kaznovani oni, kateri bodo najprvi ob prepovedanem času začeli trgati in dajali s tem drugim slab zgled. Pred določenim dnevom bi se smelo s trgovijo pričeti v slučaju zelo slabega vremena in pri hudi gnilobi ali izvanredno zgodnji zrelosti grozdja. V takih slučajih ima dotično županstvo za izjemoma prej se vršečo trgatve dan določiti in določeni dan pravočasno običajno v občini razglasiti, oziroma za posamezne posebne slučaje si mora vsak posestnik vinograda tozadevno dovoljenje za zgodnejšo trgatve pri županstvu pridobiti. S trgovijo se pri ugodnem vremenu pričeti ne sme: 1.) v občini Staritrug pred 1. oktobrom 1907 l. 2.) v občini Dolenja Podgora pred 6. oktobrom 1907 l. 3.) v občini Čepļje pred 10. oktobrom 1907 l. 4.) v občini Dol pred 1. oktobrom 1907 l. 5.) v občini Radence pred 1. oktobrom 1907 l. 6.) v občini Talčjivrh pred 1. oktobrom 1907 l. 7.) v občini Planina pred 30. septembrom 1907 l. 8.) v občini Petrovavas pred 30. septembrom 1907 l. 9.) v občini Kot, in sicer pod vasjo in v vasi Kot pred 27. septembrom 1907 l., nad vasjo Kot pa pred 30. septembrom 1907 l. 10.) v občini Vinivrh pred 27. septembrom 1907 l. 11.) v občini Tančjagora pred 25. septembrom 1907 l. 12.) v občini Semič za okraje Štrekljavec, Omota in pod okrajno cesto pred 27. septembrom 1907 l., za ostale (kraje pred 30. septembrom 1907 l. 13.) v občini Črašnjavec v nižje ležečih krajih pred 30. septembrom 1907 l., v višje ležečih krajih pa pred 1. oktobrom 1907 l. 14.) v občini Metlika pred 1. oktobrom 1907 l. 15.) v občini Božjakovo pred začetkom oktobra 1907 l. 16.) v občini Radovica pred 2. oktobrom 1907 l. 17.) v občini Drašiče pred 2. oktobrom 1907 l. 18.) v občini Lokvica pred začetkom oktobra 1907 l. 19.) v občini Suhor pred 1. oktobrom 1907 l.

C. kr. okrajno glavarstvo Črnomelj.

(Družba sv. Mohorja) šteje letos 79 146 udov, t. j. 2833 manj od prejšnjega leta. Nazadovali smo torej, a vendar se je skupno število Mohorjanov še vedno ohranilo na častni višini. Številka v družbenih „zlatih bukvah“, v katere se vpisujejo na novo vstopivši udje, je narasla od 267.194 na 273.535, torej je vpisanih 6341 novih udov. 474 876 Mohorjevih knjig bode torej letos romalo med Slovence! Če dodamo to število onemu prejšnjih let, pridemo do števila 11.275.810 knjig, reci enajst milijonov, dvestopetinsedemdeset tisoč, osem sto in deset knjig, katere je družba samo kot letna darila svojim udom razdelila od svojega obstanka sem. Pri tem pa niso všteta mnoga poznejša naročila, ponatisi itd. Dne 25. septembra smo začeli razpošiljati letošnje družbene knjige in prizadevali se bomo, da častiti udje dobijo knjige najprej ko mogoče. Odpravili bomo zaboje s knjigami po tej-le vrsti: 1. Amerika in Afrika, 2. Krška škofija, 3. Razni kraji, 4. Tržaška škofija, 5. Lavantinska škofija, 6. Ljubljanska škofija, 7. Goriška nadškofija. Cenjene gospode poverjenike, katerim se knjige pošiljajo, nujno prosimo, naj takoj, ko dobijo „avizo“, pošljejo po nje na pošto ali železniško postajo, da ne bode sitnih reklamacij, ki povzročujejo samo zamudo in nepotrebne stroške. — Stroške, katere so imeli gg. poverjeniki za odposlatev denarja in prejem knjig, morajo jim posamezni udje povrniti. Odbor.

(„Leposlovna knjižnica.“) Dozdaj so izšli sledeči zvezki: „Razporka“, Francoski spisal P. Bourget. Preložil A. Kalan. Cena 2 K, vez. 3 K. — II. zvezek: „Stepni kralj Lear“. Ivan S. Turgenjev. „Hiša ob Volgi“. S. Stepnjak. Cena 1 K 20 vin., vez. 2 K 20 vin. — III. zvezek: „Straža“. Boleslav Prus (A. Glovacki). Cena 2 K 40 vin., vez. 3 K 40 vin. Zlasti o tem romanu, kjer sloviti poljski pisatelj opisuje boj poljskega kmeta za svojo zemljo in domačijo proti Nemcem, se je kritika zelo pohvalno izrekla. — IV. zvezek: „Ponižani in razžaljeni“. Roman v dveh delih. F. M. Dostojevskij. Cena

3 K, vez. 4 K 20 vin. Ta roman diči tudi lepo izveden portret nepozabnega ruskega pisatelja. Jako priporočamo.

(Novele in črtice.) Dr. Ivo Sorli, Kleinmayer & Bamberg 1907. Krasen jezik, globoko čustvovanje, fino poznanje človeške duše, a vendar ne zadovolji pravca, ker pisatelj ne odgovori na stavljeno si vprašanje: „Čemu sem na svetu“, temveč te pusti v dvomih. Kdo bi rad segel potem, kar mu vzbuja dvome? Človek si rajši išče miru in jasnih, točnih odgovorov na tako važna vprašanja življenja.

(Ples.) Ta po obliki in vsebini moderna knjižica se naroča: „Družinski Prijatelj“, Trst Vincenzo Bellini 2. IV. Pisatelj je sestavil knjižico iz velike ljubezni posebno do mladine. Oziral se je na vse, samo da reši mlade ljudi pred pogubo in da dvigne one, ki so zgrešili pravo pot. To berilo je za vsakega, za mlade in stare, za prijatelje in neprijatelje plesa. Korist bode imela od knjižice priprava nedolžna šolska deklica, kakor tudi najbolj razposajena pokvarjenka. Starišem, ženinom, nevestam, učiteljstvu, duhovščini, vzgojiteljicam, Marijnim družbam, izobraževalnim društvom, knjižnicam, vsem je dobrodošla. Fantje in dekleta berite to knjižico, ki ne govori le o plesu, temveč o čednostih mladine sploh in o nevarnostih, ki ji prete. Oblika žepna. Iz moralnega, zdravstvenega in socialnega stališča mi knjižico prav toplo priporočamo. — Cena 70 vinarjev (brez pošte).

(Današnji list) obsega deset strani.

Prošnja.

Novomeška dijaška kuhinja — je začela 14. leto svojega blagodejnega delovanja. Po stari navadi se obračam zopet do blagih src, ki imajo premoženje in pa ljubezen do učeče se mladine s prošnjo, naj me blagovolijo tudi v začetem šolskem letu podpirati. Sprejel sem skupno 67 mladeničev na hrano opoldne, večerjo pa dobiva 54 dijakov. Gimnazijcev je 56, drugi so iz ljudske šole, večinoma iz 4. razreda. Da sprejemam tudi učence ljudskih šol, je vzrok v tem, ker na kmetih v mnogih krajih ni prilike, da bi se mogli dečki pripraviti za gimnazije. Ako bi se takim že v ljudski šoli ne dala podpora, bi sploh ne mogli študirati.

Vsako lahko razvidi, koliko bo stroškov za toliko število, zlasti še ker je cena živilom tako velika, podpirani dijaki, oziroma njihovi starši pa malo plačujejo, marveč hodijo v kuhinjo po veliki večini brezplačno. Prav lepo prosim torej meščane, bližnje sosedo in sploh vse, ki imajo dobro srce in radodarne roke. Po Novem mestu in Kandiji bom začetkom vsacega meseca poslal vabilno knjigo prejšnjim dobrotnikom, pa tudi nekaterim, ki doslej še niso stopili v njihov krog. Naj nihče ne odreče daru, naj bo še tako majhen, ali mi vsaj ne zameri nadležnosti, saj nisem nadležen radi sebe, marveč zavoljo mladih ubožcev. Razun denarja mi jako prav pride tudi bodisi katerokoli živilo. Bog, Ti pa bodi vsem obilen plačnik!

Dr. Josip Marinko.

Gospodarske stvari.

— (Vinska trgatve) se je pričela. Vse hvale vredno je postopanje naših vrlih Belokranjcev, ki so se zedinili, da prično s splošno trgovijo ta mesec. Opozarjamo na to naše vinogradnike tudi po drugih krajih in sicer zato, ker mnogi ne morejo pričakati pravega trenutka in trgajo, predno je grozdje popolnoma zrelo. To pa ni prav, kajti prav v zadnjem času, v zadnjih dneh se razvija v grozdju največ sladkorja. Vsak dan je merodajen za zboljšanje pridelka! In v tako lepem vremenu in pri tako zdravem grozdju kakor je letošnje, se lahko nekoliko počaka. Želeti je, da se zanaprej tudi po drugih krajih kaj ukrene glede trgatve.

— (Letošnji vinski pridelek) bo izredno dober. Zdravo grozdje, lepa solčna jesen, popolna zrelost, vse to bo dalo izvrstno kapljico, kakor je že dolgo nismo imeli. Treba je le še snažne posode in pravilnega ravnanja od strani vinogradnikov, pa bo tako vince, da nas bodo lahko zavidali drugi vinorodni kraji.

— (Dolenjskim gostilničarjem v preudarek.) Letos imamo doma izborna kapljico in dosti vina. Neopravi-

čeno je zaradi tega, da hodijo dolenski gostilničarji v druge kraje po vino, v Istro, na Goriško itd. Če delajo to Gorenjci, jim tega ne moremo zameriti, Dolenjci naj bi pa točili domačo kapljico, ker je imamo dovolj! Naj bi gostje tudi na to gledali in zahtevali povsod le dolensko vino. Svoji k svojim! Držimo se tega gesla tudi v tem slučaju! Vnanja vina naj bodo le za izjemo. Opozarjamo na to zlasti tiste gostilničarje, ki redno zahajajo v druge kraje po vino, našo Dolensko stran in Belokranjsko pa zanemarjajo. Ravnajmo se v tem oziru po drugih vinskih deželah in bodimo ponosni na svoj domači pridelek!

— (Vinski semenj v Novem mestu) se priredi tudi letošnjo jesen in sicer po sv. Martinu. Upati je, da bo letošnji semenj posebno živahen z ozirom na izredno dober vinski pridelek.

— (Čiste vinske droži.) Kdor hoče kipeje mošta zboljšati in uplivati na ta način na zboljšanje vina, naj naroči čiste vinske droži, ki se dobe pri kemičnem preskuševališču v Ljubljani. Z drožmi vred se dobi tudi potrebno navodilo, kako jih je rabiti. Kdor želi pojasniti v tem oziru, naj se obrne naravnost na kemično preskušališče v Ljubljani.

— (Oddaja plemenskih bikov.) Kmetijska družba bo oddajala mesca oktobra z državno podporo nakupljene bika za polovico cene. Dotične prošnje je vložiti zadnji čas do 5. oktobra. Prosilci se morajo zavezati, da prevzamejo tistega bika, ki ga določi odbor. Živinorejec, ki bo imel prejetega bika čez dve leti za pleme, in sicer najmanj 4 mesece dalje, dobi 40 K in za vsak nadaljnji mesec po 10 K nagrade.

— (Lanene tropine,) ki so najboljša močna krma, bo kmetijska podružnica v Novem mestu skupno naročila, ako se oglasi do 15. oktobra t. l. toliko naročnikov, da jih bo za en vagon. Lanene tropine so dvakrat tako tečne kakor otrobi in se posebno priporočajo za molzne krave in za teleta. 100 kg lanenih tropin stane v Ljubljani 18 K z vrečami vred. Napram današnji visoki ceni otrobov kaže živinorejcem veliko bolj pokladati lanene tropine.

— (Pomanjkanje mleka.) Letošnjo zimo bo v Novem mestu manjkalo mleka. Krivo temu bo pomanjkanje krme, potem pa tudi to, da mlekari vsak na svojo pest. Ko bi se živinorejci novomeške okolice združili in vse mleko skupaj oddajali, bi se lahko redilo več krav in lahko bi se dobilo več mleka. Tako se pa moči drobe in cepijo in naravna posledica je, da trpe v tem slučaju oboji, mlekari in občinstvo, ki ne dobi, takega mleka in toliko mleka, kolikor bi ga želelo.

— (Letošnja strniščna detelja) je skoraj povsod slaba in pomanjkljiva. Gotovo se bo še zboljšala, toda take košnje nam vendar ne bo dala, kakor druga leta. Kdor želi košnjo izboljšati, naj poseje vmes v zgodnji spomladi laško ljuliko. Priporoča se to v tem slučaju, če želimo deteljo pustiti še eno leto za košnjo. Na dobrih tleh nam da laška ljulika že v prvem letu nekaj košnje, popolno košnjo pa v drugem letu.

Razne stvari.

* (Novice iz raznih krajev.) Umrla je v Elly Minn. gospa Ana Rant, doma iz Goleka pri Črnomlju. — Kolera na Ruskem se vedno bolj širi. V Nižjem Novgorodu je dosedaj 146 slučajev, od teh je umrlo 56 oseb. — V Slatini pri Rogatecu zgorel je nov še nedogotovljen hotel gosp. kavarnarja Bauer-ja iz Zagreba. — Premeščena je iz Ptuja 5. pionirska stotnija, ktera je tudi uže zapustila Ptuj. — Cerkveni tat Pichler, doma iz mariborske okolice, kateri je vlomil v dunajsko mariahilfsko in pa v gratweinsko cerkev, bil je obsojen v Gradcu na 8letno težko ječo. — 25. m. m. pripeljal se je na Dunaj rumunski kralj. — V mestu Malagi in v okolici je napravila velikanska povodenj strašno opustošenje. Število žrtev je veliko. Izvlekli so iz vode veliko število utoplencev. Bati se je lakote. — Vsled skrajno slabe letine vlada na Portoriki silna beda. Mnogo ljudi umira lakote.

Smešnice.

(Pijančev povratek.) A.: „Ko sedaj domu pridem, mi moja soproga nemudoma čevlje sezuje.“ B.: „To še vse ni nič, jaz stavim, da mi prileti hlapec za čevlje že pri vratih nasproti.“

(Vendar nekaj.) Gospa: „Te ni li sram, da prineseš enega samega vrabiča z lova?“ Nedeljski lovec: „Vrabič v roki je vendar bolji, kot deset jerebic v zraku.“

(V šoli.) Učitelj: „Kje je sever, Jožko?“ — Jožko: „Ne vem.“ — Učitelj: „Kaj! Te ni li sram, da si tako neveden?“ — Jožko: „Oprostite gospod učitelj, Franklin, Nansen in vsi drugi učenjaki ga tudi niso mogli najti.“

(Zadnje sredsvo.) Posebno jezična gospa, prašaje svojega zdravnika za svēt, imela je toliko povedati, da zdravnik nikakor ni mogel odgovoriti. V tej zadregi ji hitro veli jezik pokazati. Gospa takoj uboga in zdravnik reče: „Prosim, ne potegnite jezika toliko časa nazaj, dokler nisem jaz zgovoril.“

(Na letovišču.) — A.: „Krasno je bilo na letovišču; moja žena je bila kar ves čas zamaknjena v lepoto narave.“

B.: „Zamaknjena? ves čas? — O potem tudi jaz svojo tje popeljem.“

Naznanila mestnega magistrata.

(Seja) občinskega odbora v Rudolfovem z dne 31. avgusta 1907. 1. Čitanje zadnjega zapisnika z dne 14. avgusta 1907, št. 1287. Zapisnik se prečita ter odobri. — 2. Volitev dveh članov v komisijo za cenitev v najem neodanih stanovanj radi plačila vodarine. Izvolita se soglasno kot člana v to komisijo gg. Urban Horvat in Matko Malovič. — 3. Poročilo županstva o dopisih c. kr. okrajnega šolskega sveta glede nšolanja dečkov iz vasi Kandija in Zabjvas v Rudolfovo. G. Rosman kakor poročevalec dá sledeče pojasnilo: Tukajšni mestni občinski odbor je v svoji zadnji odbovi seji dne 14. avgusta 1907 na dopis c. kr. okrajnega šolskega sveta z dne 22. junija 1907, št. 1329, in 10. avgusta 1907, št. 1770 sklenil, da se bodo sprejeli v šolskem letu 1907/08 v tukajšno deško šolo samo sem vsolani dečki in isti, kateri radi vsolanja v mestu stanujejo in so na hrani, nadalje učenci tistih starišev, kateri so v kaki mestni službi, ali pa od starišev, kateri kako občinsko doklado v mestni občini plačujejo. Vsled tega sklepa povabil je na prošnjo županstva Šmihel-Stopiče g. predsednik c. kr. okrajnega šolskega sveta zastopnike obeh prizadetih občin, kakor tudi krajnih šolskih svetov k seji dne 26. avgusta 1907 na razgovor z željo, da bi se dosegel kaki „modus vivendi“, kateri bi omogočil tudi dečkom iz občine Šmihel-Stopiče obiskovati tukajšno deško šolo v letu 1907/08. Po daljšem posvetovanju se je sprejel — brez vsake obveznosti — posredovalni predlog predsednika g. barona Rechbacha, ki se glasi:

„Po sedanjem številu oglašanih učencev še ni jasno, ako bo treba na deški šoli v Novem mestu ene ali pa dveh vzporednic. Z ozirom na to se sklene sledeče: Ako je treba le ene vzporednice, potem naj plača občina Šmihel-Stopiče kakor letos 800 K. Ako bo pa treba dveh vzporednic, potem naj plača občina Šmihel-Stopiče še 400 K več, tako da bi za drugo vzporednico prevzeli po eno polovico mestna občina in občina Šmihel-Stopiče. V smislu tega sklepa stavili se bodo predlogi v krajnih šolskih svetih in občinskih odborih. Polovica prispevka plača se takoj pri otvoritvi šole, polovica pa v začetku drugega semestra.“ Dne 29. avgusta 1907 sklical je tukajšni mestni krajni šolski svet odborovo sejo, v kateri se je po daljši debati soglasno sklenilo, da je prispevek od občine Šmihel-Stopiče za obiskovanje tukajšnje deške šole, ker bodo potrebne dve vzporednici, veliko prezniko določen, zahtevati se mora najmanj 1400 K in to iz sledečih razlogov: 1. Prostori kateri se bodo rabili za vzporednici, so edino pripravni v hiši g. Fajdige in ti se morajo znatno preurediti (adaptirati), kar bode povzročilo mnogo stroškov. 2. Najemnina bode tudi mnogo dražja, kakor v šolskem letu 1907/08 in to radi tega, ker se bode več prostora rabilo. 3. Kurjava bode tudi mnogo dražja, ker se bode moralo več prostorov razgreti. Tudi šolski sluga bo moral dobiti za te vzporednice mnogo večjo plačo, ker bode imel več posla, kakor do sedaj. 4. Da se pa bodo pri vseh teh razmerah tudi druge šolske potrebščine povečale, je pa samo ob sebi umevno. V to svrhu sestavljeni proračun kaže za prihodnje šolsko leto 1907/08 večji izdatek od 1167 K 40 h, kakor v pretečenem šolskem letu. V to svoto pa še ni vštet potrebna šolska uprava, ki se bode rabila za novo vzporednico, kakor tudi ne svoječasno vzidanje medzidov, kateri se bodo morali pri izselitvi šole zopet v prejšnji stan postaviti ter vse prostore na novo preslikati. Predlagam torej, da se sprejme predlog krajnega šolskega sveta ter da slavni mestni občinski odbor zahteva za obiskovanje tukajšnje deške šole za šolsko leto 1907/08 svoto 1400 K, katero bi moralo plačati županstvo občine Šmihel-Stopiče. G. župan otvori debato.

G. Rohrman prosi, naj se slavni mestni občinski odbor ne prenegli v svojem sklepanju glede prispevka od strani občine Šmihel-Stopiče, ker ni niti najmanjšega upanja, da bi privolilo v to svoto in naj ostane pri prej določenih svoti 1200 K, za katero tudi sploh še ni upanja, da jo bode občinski odbor občine Šmihel-Stopiče sprejel. Zastopniki v odboru občine Šmihel-Stopiče so po večini taki, kateri ne poznajo teženj starišev, ki hočejo podati svojim otrokom (dečkom) večjo in boljšo izobrazbo. Radi tega trpeli bodo stariši in njih otroci, kateri so prisiljeni v Kandiji in Zabjvasi stanovati, ne da bi mogli uplivati kaj na odnotni občinski odbor in ga za to prepreče vprašanje pridobiti. Občinski odbor bode mogoče kaki mali prispevek dovolil, a glavni

del prispevka bodo pa morali stariši kakor interesenti k določeni svoti sami dati. Zelo čudno se mi vidi, da se sedaj zahteva kar dve vzporednice, ko bi se mogoče lahko še samo z eno izhajalo in to na ta način, da bi se otroci v šoli malo bolj stisnili in to vsaj še v tem šolskem letu, ker je v tem času vendar upati, da bude c. kr. deželni šolski svet to prepotrebno vprašanje rešil. Zelo kočljivo vprašanje se mi vidi — za mestno deško šolo — za dober obstoj mestne deške šole same, kakor tudi radi materijala za tukajšnje gimnazijo, ako se bodo odklanjali dečki iz vasi Kandija in Zabajvas. Kolikor ima šola večje število učencev, tem uglednejša je in tem večji je nje materijal za vstop v gimnazijo. Kar se pa tiče prostorov, kateri so se izbrali za vzporednice, se mi zdé mnogo predragi in bi bilo dobro, ako mogoče, še cenejše poiskati, ako bi tudi ne bili tako pripravni, bi vendar za eno leto gotovo zadostovali. Ako bi se taki prostori v mestu ne dobili, naj bi se poiskali v Kandiji in tam se bodo dobili in gotovo tudi mnogo cenejši kakor v mestu. Konečno je mnenja, da danes ni slavni mestni občinski odbor kompetenten o tem sklepati in definitivno rešiti, ali bodo potrebne dve vzporednici ali samo ena, zatoraj priporoča, naj se ostané pri sklepu, katerega se je dogovorilo dne 26 avgusta 1907 pri c. kr. okrajnem šolskem svetu in sicer: „Ako je treba le ene vzporednice, potem naj plača občina Šmihel-Stopiče kakor letos 800 K. Ako bo pa treba dveh vzporednic, potem naj plača občina Šmihel-Stopiče še 400 K več, tako da bi za drugo vzporednico prevzeli po eno polovico mestna občina in občina Šmihel-Stopiče.“

Na to se oglasi k besedi poročevalec g. Rosman ter utemeljuje svoj predlog sledeče: Mestni krajni šolski svet sestavlja je proračun za dve vzporednici kolikor mogoče natančen in ne previsok — prej še prenzek. Iz tega proračuna je razvidno, da bude morala mestna blagajna poleg vže v lanskem šolskem letu določenih stroškov za tukajšnje deško šolo v letu 1907/08, ako se sprejmejo učenci iz občine Šmihel-Stopiče, in ako bude njih županstvo tudi zahtevanih 1400 K plačalo, najmanj za 900 K doplačati. Kako pridejo torej mestni davkoplačevalci do tega, da bi plačevali za šolske potrebščine tudi za otroke tistih starišev, kateri ne dajejo mestni občini prav nobenih občinskih doklad. Saj vendar ni mestna občina kriva, ako noče njih občina skrbeti za izobrazbo otrok svojih občanov, veliko manj pa more kateri zahtevati, da bi morala mestna občina za nje skrbeti. Ako so do sedaj mesečani plačevali deset- in desetletja za šole, katere so obiskovali tudi zunaj šolskega okoliša stanujoči otroci brez vsacih prispevkov, menim, da je temu lahko enkrat konec. Žalostno je, da se je to tako dolgo prenašalo na račun mestnih davkoplačevalcev, sedaj ne more iti tako dalje. Občina Šmihel-Stopiče vzdržuje sedaj štiri šole ter prispeva k šolskim potrebščinam občini Št.-Peter, kamor so nekatere njene vasi vsolane, ali bi ne mogla tudi naši občini prispevati za šolo? gotovo, in to posebno še za vasi Kandija in Zabajvas, katere plačujete na leto 4442 K direktnih davkov. Ako ima občina Šmihel-Stopiče za druge svoje občane denar, da jim zida šole, zakaj bi ne imela za vasi Kandijo in Zabajvas, katere plačujete na leto 2259 K več direktnega davka, kakor vasi, v katerih stojé njene štiri šole. G. Rohrman se čudi, zakaj se sedaj kar naenkrat zahtevajo vzporednice in celo dve. No, to gotovo ni nič čudnega. Zglaš se za šolo, to je za 3. in 4. razred kar po 70 do 80 učencev, a prostora je pa v vsakem komaj za 40 do 50 učencev. Torej kam ž njimi? Vzporednice je treba! — Čuditi se moram g. Rohrmannu, kateri zahteva, da bi se mestni otroci morali v šolske prostore bolj stisniti, in to radi tega, da bi zadostovala samo ena vzporednica in da bi se stroški znižali ter s tem sosedni občini Šmihel-Stopiče šolski prispevek kolikor mogoče znižal. Res čudno je, da se zamore kdo oglašati s tako željo in to edino le radi tega, da bodo lahko pohajali v mestno deško šolo otroci iz občine Šmihel-Stopiče, katera vedno nasprotuje vsakemu vsolanju v mesto. Mestni otroci bi morali sedeti v klopih, katere zadostujejo komaj za 4 učence, po 6, in to le za to, da bi se nam dal od sosedne občine milostno kaki prispevek in še tega samo za eno leto, a drugo leto naj bi pa mestna občina zopet pričela s sitnimi pogajanjimi. Jaz mislim, da je mestna občina vže dovolj žrtvovala za sosedno občino za šolske namene in da nima sedaj nič več toliko odveč denarja, da bi drugim, ne v mesto vsolanim, šole vzdrževala. Vzporednice stanejo denar in tisti, kdor jih proizvoda, da se morajo otvoriti, naj tudi za nje prispeva in naj ne „gliha“. C. kr. okrajni šolski svet je vže leta 1902 z odlokom z dne 14. febr., št. 253 sporočil tukajšnjemu krajnemu šolskemu svetu, da so razredi deške šole prenapolnjeni ter je naročil, da se preskrbe primernejši šolski prostori ali pa ustanove vzporednice ali pa omeji vzprejem zunaj šolskega okoliša stanujočim otrokom. Iz tega se razvidi, da so bili na tukajšnji deški šoli prostori vže pred 5. leti premajhni, toraj tudi sedaj ne morejo zadostovati, ko vendar število šole obiskujočih otrok vedno narašča.

Kar se pa tiče kočljivega vprašanja radi obstoja in dobrega obiskovanja tukajšnje deške šole, naj bude pa gosp. predgovornik kar potolažen. Mestna deška šola bude imela vedno dovolj učencev, ako jo tudi ne bodo pohajali otroci iz vasi Kandija in Zabajvas. Ni nam treba drugega storiti, kakor v „Dolenjskih Novicah“ razglasiti, da ima mestna deška šola še dovolj prostora za vsprejem učencev v 3. in 4. razred, in takoj bodo prihiteli dečki iz vseh krajev Dolenjske v tukajšnje šole. Stanovali in na hrani bodo v mestu, kar bude našim davkoplačevalcem gotovo v korist. Ako tudi ne bo veliko dobička, vendar pa več kakor od učencev, kateri ne stanujejo in niso na hrani v mestu. Tudi materijal za tukajšnje gimnazijo bude od teh zunanjih učencev vsaj tako dober, kakor iz prej omenjenih vasi. Kar se pa tiče predragih prostorov, pa omenim samo to, da bude mestna občina gotovo rajši svojim davkoplačevalcem plačevala neko večjo najemnino, kakor pa da bi šla s svojimi vzporednicami v Kandijo. Ako je v mestu najemnina tudi dražja, ima od tega vsaj kaj tukajšnji davkoplačevalec, občina pa sama tudi, in to pri davkih kakor tudi pri vodarni in gostaščini. Prostorji, določeni za vzporednice, so zelo pripravni, kar je vže svoječasnó c. kr. okrajni šolski svet priznal, celo za višjo dekliško šolo.

Konečno pa moram tudi jaz g. predgovorniku pritrđiti in to je, da danes slavni mestni občinski odbor res nima o tem pretresovati, ali bo potrebna ena ali dve vzporednici, ker ta zadeva spada v delokrog krajnega šolskega sveta, dogovorno s šolskim vodstvom in c. kr. okrajnim šolskim svetom. Danes naj se samo sklene in določi, koliko ima občina Šmihel-Stopiče prispevati za obiskovanje tukajšnje deške šole za leto 1907/08, ako

hoče, da bodo njeni dečki sprejeti. Predlagam toraj, da se sklene sledeče: „V šolskem letu 1907/08 se bodo v tukajšnje deško šolo tudi dečki iz občine Šmihel-Stopiče sprejeli, ako se zaveže občinski odbor občine Šmihel-Stopiče k vzdržavanju tukajšnje deške šole prispevati za to šolsko leto 1907/08 1400 K (tisoč štiristo kron). Polovico prispevka plačati bude koj pri pričetku šolskega leta, polovico pa o začetku drugega semestra. Da bude mogoče v tukajšnje deško šolo iz občine Šmihel-Stopiče učence (dečke) sprejeti, zadostne prostore in šolsko opravo preskrbeti ter šolski poduk pravočasno priti in nemoteno nadaljevati, se pozivlje županstvo občine Šmihel-Stopiče, da se glede plačila zahtevanih 1400 K (tisoč štiristo kron) do 8. sept. izjavi. — Ker se nihče več ne oglasi k besedi, da g. župan predlog poročevalca g. Rosmana na glasovanje, kateri se sprejme z vsemi proti nemu glasu. Na to se seja zaključiti.“

P. n. naročnikom „Ljudske knjižnice“ v pojasnilo.

Z zadnje dni razposlanim 17. in 18. sešitkom „Ljudske knjižnice“ sta V. zvezek „Ljudske knjižnice“ in z njim povest „Zadnja kmečka vojska“ zaključena. Med izdajanjem tega zvezka so se mnogi naročniki pritožili, da jim „Ljud. knj.“ ne dohaja redno in, da se ne drži predpisanega 14 dnevnega roka. P. n. naročniki sicer zbog tega netočnega pošiljanja ne bodo nič materijelno oškodovani in so le slučajne razmere v trgovini vzrok, da nismo mogli biti dosledni z razpošiljevanjem. Pri našem podjetju so se namreč to leto izvršile mnogotere izpremembe; prodajalniški prostori so se pokazali vsled vedno rastočega prometa tako skrajno omejeni, da smo bili primorani tekom zadnjih mesecev povečati iste, kar je zahtevalo dvakratno selitev in nam ni bilo mogoče vzdrževati reda.

P. n. naročniki naj nam blagovolijo toraj oprostiti ta nedostatek.

Ker so se pa pri izdajanju „Ljudske knjižnice“ v posameznih malih sešitkih po 20 vinarjev pojavile še mnogotere druge nepričakovane težkoče, naznanjamo, da moramo s prihodom zvezkom oziroma s prihodom povestjo program „Ljudske knjižnice“ v toliko izpremeniti, da ne bomo v prihodnje knjižnice izdajali nič več v malih sešitkih, temveč samo še v celotnih zvezkih oziroma v celotnih povestih. Ta način izdajanja ne bo samo nam mnogo olajšal poslovanja, temveč bo tudi ustregel naročnikom, ker bodo dobivali v roke celotne povesti in jim ne bude treba nestrno pričakovati nadaljevanja.

V prihodnje bomo toraj vedno razpošiljali celotne povesti „Ljudske knjižnice“ z računom in bomo pridejali vsakemu posameznemu zvezku poštno-branilično položnico. Naročniki torej ne bodo odsej nič več naprej plačevali „Ljudske knjižnice“, temveč bodo šele po prejetju posameznih zvezkov pošiljali denar po položnici. Doposlati pa morajo denar takoj po prejemu. Kdor ne misli biti več naročnik „Ljudske knjižnice“, nam mora zvezek vrñiti takoj, ne da zavitek odpre (treba je samo, da se vrne zvezek pošt-nemu uradu z opazko „Nazaj! ne sprejem!“).

Ker pa obseg posameznih zvezkov ne bo vedno enak, nam ni mogoče natančno določiti roka razpošiljanja „Ljudske knjižnice“, pač pa izidejo najmanj štirje zvezki na leto.

Naročnikom, ki so plačali po starih pravilih „Ljudske knjižnice“ do 20. sešitka, bodemo znesek za dva sešitka (t. j. s poštino vred 44 vin.) odbili pri računu za prihodnji zvezek „Ljudske knjižnice“. Ta zvezek bude obsegal iz domačega življenja zajeto, zanimivo in lepo povest „Malo življenje“, ki jo je spisal gimnazijski ravnatelj dr. Fran Detela.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Darovi za dijaško kuhinjo v Novem mestu.

Veleč. g. duhovni svétnik A. Kokalj 10 K. Veleč. g. župnik Fr. Me-kinec 10 K. Gospa Terezija Rojs 10 K. Veleč. g. kanonik Dobrovec 10 K. G. nadučitelj Lokar 2 K. Veleč. g. župnik K. Tekster 10 K. Veleč. g. župnik A. Lavrič 10 K. Veleč. g. župnik M. Nemanič 10 K. Veleblag. g. dr. Karol Slanc za prvo polletje 100 K. Dr. Jos. Marinko.

Umrlí so:

24. septembra: Ana Jaklič, zasebnica, samska, 78 let stara, ostarelost.
29. septembra: Vladimir Lapajne, c. kr. finančnega nadpaznika sin, star 4 mesece, pljučni in črevesni katar.

Loterijske številke.

TRST,	14. septembra	9	18	55	8	81
GRADEC,	21. septembra	28	60	23	9	24
TRST,	28. septembra	88	27	40	75	41

(286)

PREKLIC.

Podpisani prekličem vse neosnovane besede, katere sem izrekel gledé gosp. ANTONA MEDVEDA iz Rudolfovega, ter obžalujem, da sem jih izrekel.

Andrej Cesar, Trška gora.

Hiša št. 59

ležeča v ulici za tukajšnje gimnazijo, je takoj naprodaj.

Natančneje podatke daje

(285-3-1)

Ana Mišič v Trstu, Via del Farneto št. 18. II. nadstropje.

Zavez.: A. Gustin-a
konkurzni sklad.

Dražbeni oklic.

E 445/6 ;
26

Po zahtevanju „Prve dol. posojilnice v Metliki“, zastopane po dr. Slanem, odvetniku v Rudolfovem, bo dne 29. oktobra 1907 dopoldne ob 10. uri pri spodaj oznamenjeni sodnji, v izbi št. 6 dražba zemljišč: 1.) VI. št. 157 k. o. Rudolfovo, enonastropna hiša na Glavnem trgu v Rudolfovem hiš. št. 63., pripravna za trgovino, en gozd v Rasnu, ki meri 33 a 54 m². 2.) VI. št. 719 k. o. Dobindol gozd, ki meri 1 ha 27 a s pritliklino vred, ki sestoji iz 3 lestev (ad 1.)

Nepremičnini, koje je prodati na dražbi, sta določeni vrednosti ad 1) na 23.568 K, ad 2) pa na 400 K, pritliklino na 5 K.

Najmanjši ponudek znaša ad 1) 11486 K 50 h, ad 2) pa 266 K 68 h, pod tem zneskom se ne prodaje.

Dražbene pogoje, ki se ob enem odobre in listine, ki se tičejo nepremičnin, (zemljiško-knjižni izpisek, hipotekarni izpisek, izpisek iz katastra, cenitvene zapisnike i. t. d.) smejo tisti, ki žele kupiti, pregledati pri spodaj oznamenjeni sodnji, v izbi št. 6 med opravljenimi urami.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodnji najpozneje v dražbenem obroku pred začetkom dražbe, ker bi se sicer ne mogle razveljavljati gledé nepremičnine same.

O nadaljnjih dogodkih dražbenega postopanja se obvestijo osebe, katere imajo sedaj na nepremičninah pravice ali bremena ali jih zadobe v teku dražbenega postopanja, tedaj samo z nabitkom pri sodnji, kadar niti ne stanujejo v okolišu spodaj oznamenjene sodnje, niti ne imenujejo tej v sodnem kraju stanujočega pooblaščenca za vročbe.

Določitev dražbenega obroka je zaznamovati v bremenskem listu vložka za nepremičnino pod vl. št. 719, k. o. Dobindol, ki jo je prodati na dražbi.

C. kr. okrajna sodnja Rudolfovo, oddelek II.,

dne 17. septembra 1907.

(237)

Pošten **iz dobre hiše,**
deček najmanj 14 let star, se takoj sprejme
v manufakturno trgovino (239-0-1)
Karl Barborič v Rudolfovem.

Milostiva gospa,

ali veste, zakaj morate pri nakupovanju sladne kave izrečno poudarjati ime »Kathreiner?«

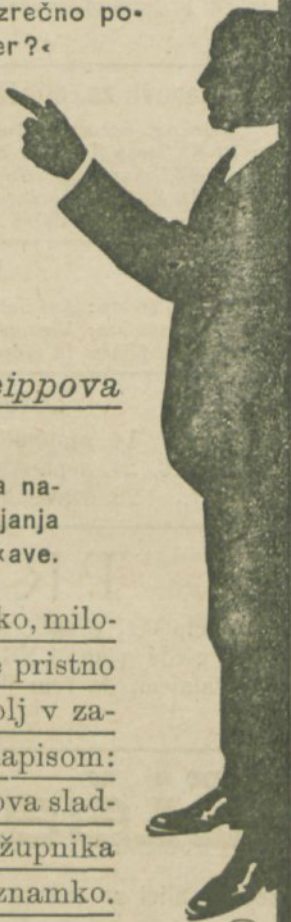
Ker se Vam sicer utegne primeriti, da dobite manj vreden posnemek brez vseh vrlin, s katerimi se odlikuje Kathreinerjeva kava.

Zakaj le

Kathreinerjeva Kneippova
sladna kava

ima spričo posebnega načina svojega proizvajanja vonj in okus zrnate kave.

Zapomnite si torej natanko, milostiva gospa, da dobivate pristno Kathreinerjevo kavo zgolj v zaprtih izvornih zavojih z napisom: »Kathreinerjeva Kneippova sladna kava« in s sliko župnika Kneippa kot varstveno znamko.

Dr. E. Volčič

Civilnopravdni red

in sodni pravilnik dobi se še le v nekoliko izvodih v knjigarni J. Krajec nasl. v Rudolfovem.

Dobro ohranjena

(196-0-5)

hrastova hišna vrata

so ceno na prodaj. — Kje pove upravništvo „Dol. Novic“.

RAZGLAS.

Podpisano županstvo proda iz svoje hoste v Cegonci pri Rudolfovem, nedaleč od novomeškega kolodvora, kakih

 300 hoj ali smrek

in sicer po kosih, katera drevesa so za prodajo vže zaznamovana.

Razpisuje se v to svrhu

javna ustmena dražba

na dan 16. oktobra 1907 od 11. do 12. ure dopoldan v mestni pisarni.

Tudi pismene ponudbe se sprejmejo do 16. oktobra 1907 do 11. ure dopoldne.

Tem ponudbam priložiti je 10% varščine v gotovini, hranilnih knjižicah ali veljavnih vrednostnih papirjih. Vsakdo, ki hoče dražiti, si lahko zaznamovana drevesa poprej ogleda z mestnim gozdnim čuvajem Pavličem, ki stanuje v Cegonci.

Oziralo se bode v prvi vrsti na tiste ponudnike, ki hočejo kupiti vseh okolo 300 dreves.

Mestna občina ni vezana, sprejeti najvišjo ponudbo, pač pa je vezan vsak ponudnik na svojo ponudbo do 1. novembra 1907, kar še ima v ponudbi omeniti.

Pogoji gledé plačevanja kupovine in kedaj je spraviti les iz hoste, kakor tudi drugi pogoji, izvejo se v mestni pisarni v Rudolfovem, ter ima vsak ponudnik v svoji ponudbi izjaviti, da so mu vsi pogoji znani in da se jim podvrže.

RUDOLFOVO, 16. septembra 1907.

(233)

Mestno županstvo.

Prodaja hiše.

Vsled sklepa c. kr. okrajnega sodišča v Rudolfovem, bode dne 2. oktobra t. l. od 11. do 12. ure dopoldne

prostovoljna dražba

hiše št. 99. na Glavnem trgu v Novem mestu

in tje pripadajoče hostne parcele v Rasnem v pisarni podpisanega c. kr. notarja, kjer so tudi dražbeni pogoji na pogled. Izklicna cena je 12.000 kron. Najvišji ponudnik nastopi takoj last.

C. kr. notarski urad v Rudolfovem,

dne 28. septembra 1907.

Dr. Albin Poznik, zaseben sod. pov.

(238)

Steckenpferd-lilisko- mlečno milo

Bergmanna & Co. Draždani in Tečin n. L.

je in ostane glasom vsak dan doših priznalic najuspešnejše vseh medicinalnih mil proti pégam kakor tudi v dosego in obranitev nežne, mehke kože in rožnate polti. — Dobiva se po 80 v komad v vseh lekarnah, drožerijah, parfumerijah, trgovinah mila in brivnicah. (99-25-12)

IZ HAVRA V NEWYORK

samo 6 dni

vozijo brzoparniki „francoske prekomorske družbe.“

Edina najkrajša črta.

Veljavne vozne liste in brezplačna pojasnila daje samo

E. ŠMARDA

oblastveno potrjena potovalna pisarna

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 18.

(26-24-18) nasprosti znane gostilne pri „Figovcu“.

Hiša z lepim vrtom

na glavnem trgu v Novem mestu št. 88 je na prodaj pod prav ugodnimi plačilnimi pogoji.

Hiša je v najboljšem stanu ter ima v pritličju lepo prodajalno, z zraven spadajočimi 3 sobami, kuhinjo in z vsemi drugimi pritliklinami. V prvem nadstropju so 4 sobe in vse druge potrebščine z razgledom na trg in eno stanovanje z dvema sobama in kuhinjo z razgledom na vrt. Vrt je pripravljen tudi za stavbišče, ker leži na licu ulice. (148-0-10)

Natančneje pri gosp. S. pl. Sladoviču v Novem mestu.

ŽENSKÉ LASE.

zmešane in rezane kupujem in plačam po najvišji ceni. Izdelujem vsa vlasuljarska dela. V zalogi imam fina toaletna mila od 20 v naprej, prave francoske parfume, četke za zobe, Odol, Kalodont itd. Odlikovana tekočina Bayrum proti izpadanju las in očiščuje prhut.

Spoštovanjem se priporočam Ivan Svetec,

(7-20-19) brivec in vlasuljar, Rudolfovo, Glavni trg. (Nasproti mestne hiše.)

Kdor si hoče napraviti dobro
domačo pijačo

ali podaljšati svojo zalogo, naj se obrne zaupno na tvrčko:

(208-3-3)

C. F. Schubert, Gradec, Murplatz 10.

Najvišje

Ustanovljeno 1882.

odlikovanje!

Anton Weiss, krojaški mojster.
Rudolfovo.

Priporoča se za napravo civilnih in vojaških, kakor tudi duhovskih, veteranskih in gozdarskih uniform. Špecialiteta v športnih in lovskih kostumih po primerno nizkih cenah. — — — — — (8-10-10)

Proda se iz proste roke

(230-3-2)

hiša s 4 sobami in kovačnico v Kandiji št. 30, zraven je tudi 6 oralov zemlje, kozolc, šupa zidana z opeko krita.

Več pove lastnik Peter Gorupič, Kandija.

Proda se iz proste roke

(234-2-1)

več hektarov posestva

v Kandiji pri Novem mestu.

Leži v bližini kmetijske šole na Grmu in je pripravno za stavbišča. Cena po dogovoru.

Več se izve pri

● gg. L. Kopaču in J. Paučiču v Novem mestu. ●

V Bršljinu pri Rudolfovem se da

(232-2-2)

kovačnica

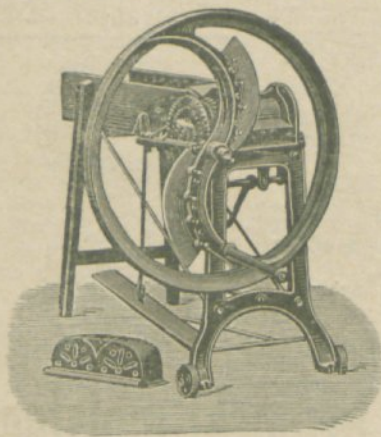

s stanovanjem cenó v najem. Natančneje pri g. Langer-ju ravnotam.

Na prodaj je hiša
št. 61. za šolami.

(182-0-6)

=====**Berta Vojska.**=====

(152-24-9)

Tovarna strojev in železolivarna K. & R. Ježek v Blanskem (Moravska)

se priporoča za dobavo vseh kmetijskih strojev, kakor:

plugov, bran, sejalnih strojev, strojev za žetev in košnjo, vitlev, mlatilnic, žitnih čistilnic in od-biralnikov (trijerjev), slamoreznic, reporeznic, koruznih robkarjev, drobilnih mlinov, parilnih kotlov, grozdnih in sadnih mlinov in stiskalnic itd. Posebna izdelava sesalk, vodovodnih naprav, ben-cinovitih motorjev in lokomobil, vrtnih strojev in strojev za kroženje obročev. Popolne opreme opekarn, šamotnih in tovarn za mavec. Zmerne cene, ugodni plačilni pogoji

Premovana na vseh razstavah z najvišjimi priznanji.

Ceniki (o kmetijskih strojih slovenski) zastonj in poštine prosto. Dopisuje slovensko.

Zastopstvo za Kranjsko in zaloga strojev v Ljubljani: **J. Komatič**, Dunajska cesta štev. 31.

Učenec

se takoj sprejme ki ima veselje do sedlarske obrti pri **ANTONU VALENTINČIČ**, sedlarski mojster v Novem mestu, Glavni trg. (217-3-3)

Dva učenca in enega pomočnika

sprejme takoj mizarski mojster Ivan Kastelic v Rudolfovem. (2-3 3-3)

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem otvoril dne 1. julija t. l. popolnoma na novo urejeno (2-9-3-2)

manufakturno trgovino

na Glavnem trgu št. 94,

ter imam veliko zalogo svežega, raznovrstnega in najboljšega oblačilnega blaga po zelo nizkih cenah.

Nadalje imam v zalogi vsake vrste perila — fino in za delavce, — predpasnike, moderce, kravate ter vse potrebščine za krojače in šivilje, kakor tudi nagrobne vence in trakove.

Za obilen obisk se priporočam

Novo mesto, 15. sept. 1907. **JOS. RAVNIKER.**

Lekarna

Jos. Bergmann
v Rudolfovem

kupuje po najvišji ceni
štupo (seme)

lisičjega répa

(glej podobo)

gorčično seme
(ženof), kamilice

in druga zdra-
vilna zelišča in
cvetje

(185-0-5)

(122-12-11)

Tovarnar Franc Nechvíle

na Dunaju, V. 1., Margarethenstrasse Nr. 98

priporoča p. n. vinogradnikom, društvom in gostilničarjem svoje izdelke in sicer:
patentovano trtno škropilnico „Avstrija“, ročne in nahrbtne žvepljalnike „Vindobona“, škropilnice za drevje, sušilnice za sadje, kakor tudi vse potrebno orodje za vino in pivotoč ter za kletarstvo, kakor: grozdne in sadne mline in stiskalnice, pumpe in cevi za vino i. t. d.